Adrian ROȘCA
doctorand,
Școala Doctorală de Științe Umanistice
Universitatea de Stat din Moldova

Contrastele dintre memoria individuală şi cea generală pentru a doua jumătate a anilor ’80

În cadrul prezentării vor fi expuse memoriile primului intervievat, studentă la Universitatea Pedagogică „Ion Creangă” în intervalul 1986-1991, la specializarea Istorie şi Drept. A doua persoană intervievată, a fost student în intervalul 1983-1988 la Institutul Agricol. Dintre momentele cheie expuse de către intervievaţi, iese în evidenţă contrastul dintre ce se prezintă în cadrul discursului public despre perioada respectivă şi memoriile individuale, dar şi contrastul dintre discursul oficial sovietic şi realitatea vieţii cotidiene. Astfel, primul intervievat menţionează faptul că a rămas profund uimită de faptul că atunci când a citit Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, este menţionat expres dreptul la liberă circulaţie în afara ţării, drept care nu exista în URSS. Un alt moment relevant ce ţine de formele de protest ale studenţilor în perioada respectivă este chiulitul în grup de la orele ce ţineau de istoria şi ideologia partidului. Al doilea intervievat a evidenţiat lipsa de condiţii decente de trai în căminele Institutului Agricol, dar şi reticenţa extremă a profesorilor ce predau cursurile politice, de a şi manifesta opinia faţă de studenţi, despre Perestroika şi Glasnost. Respectivele interviuri ne demonstrează încă odată că a doua jumătate a anilor 80 în URSS, vor fi surse de cercetare pentru multe viitoare generaţii de istorici.

Contrasts between individual and general memory for the second half of the 80s

During the presentation, the memoirs of the first interviewee, a student at the „Ion Creangă” Pedagogical University between 1986-1991, at the faculty of History and Law. The second person interviewed was a student between 1983-1988 at the Agricultural Institute. Among the key moments presented by the interviewees was the contrast between the public discourse about that period and the individual memories, but also the contrast between the official Soviet discourse and the reality of everyday life. Thus, the first interviewee mentioned that she was deeply amazed by the fact that when she read the Universal Declaration of Human Rights, the right to free movement outside the country is expressly mentioned, a right that did not exist in the USSR. Another relevant moment related to the

forms of protest of the students in that period is the group absence during the lessons related to the history and ideology of the party. The second interviewee highlighted the lack of decent living conditions in the student houses of the Agricultural Institute, but also the extreme reluctance of the professors teaching the political courses to express their opinion to the students about Perestroika and Glasnost. Those interviews prove once again that the second half of the 80-s in the USSR will be subjects of research for many future generations of historians.